

Svar på interpellation 2017:30 av Tomas Melin (MP) om bidragsöversyn

Tomas Melin (MP) har ställt följande fråga till mig om bidragsöversyn:

- Kommer Alliansen söka ett samarbete med regeringen, utredningarna eller andra myndigheter kring detta ärende?

Som svar vill jag anföra följande:

Stödet till föreningslivet fördelas till olika distriktsorganisationer som i sin tur låter de lokala föreningarna ta del av det genom till exempel administrativt och organisatoriskt stöd, utbildningar och distriktsövergripande projekt. Stödet syftar till ett mångsidigt och rikt utbud i människors närmiljö, barns och ungas utbildning i demokrati, barns och ungas inflytande och delaktighet i föreningslivet, att förebygga ohälsa, möten mellan människor med olika bakgrund, att gynna mångfalden i föreningslivet samt arbete för förståelse och utveckling av kulturarvet.

Föreningsstöden, som inrättades på 1970-talet, har under åren varit föremål för översyner och genomgått förändringar när det funnits behov och relevans. De politiska ungdomsorganisationerna flyttades exempelvis över till landstingsstyrelsen år 2000 och deras stöd blev där mandatbaserat. Ytterligare ett exempel på förändring är att de tidigare stödformerna till invandrarorganisationer och kvinnoorganisationer avvecklades under 2006. Under 2006 inrättades istället ett integrationsstöd och ett jämställdhetsstöd. År 2007 avvecklades integrations- och jämställdhetsstöden som separata stödformer eftersom många ansökningar höll en förhållandevis låg kvalitet, och inleddes istället i ordinarie kulturstöd.

Våren 2013 togs initiativ till en översyn av dåvarande kulturstöd och en särskild utredare tillsattes i början av 2015 vars uppdrag var att, efter dialog med företrädare för länets kulturaktörer och kommuner, föreslå förändringar av mer principiell och strategisk karaktär för kulturnämndens framtida roll och inriktning samt förorda eventuellt nya och andra prioriteringar av stöd till kulturlivet. De tidigare stödformerna uppgår sedan 2017 i de två nya stödformerna Verksamhetsstöd och Projektstöd. Av tidigare stödformer finns Projektstöd Kultur i vården och Scenkonststöd kvar.

Under 2017 har ett fortsatt arbete pågått inom kulturförvaltningen med översyn av stödet till föreningslivets ungdoms- och pensionärsorganisationer i syfte att säkerställa dess breda relevans. Under våren 2017 togs rapporten Medborgerligt engagemang och föreningsstöd fram av konsulten Ida Thomson i syfte att aktualisera och ge underlag för fördjupade diskussioner om den offentliga sektorns roll i relation till ett civilsamhälle i utveckling.

Hösten 2016 gav regeringen Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att redovisa hur de arbetar för att säkerställa att de organisationer som får bidrag lever upp till demokratikriteriet. Utkomsten av denna redovisning, rapporten ”Att verka demokratiskt - Redovisning av hur MUCF granskar och följer upp demokrativillkoren för statsbidrag” kommer att vara av vikt för förvaltningens fortsatta arbete i frågan.

Kulturförvaltningen arbetar utifrån intentionen att utforma stödet till ungdoms- och pensionärsorganisationerna i ett ramverk som innefattar bidrag i form av ett verksamhetsstöd samt ett särskilt stöd avsett för att främja aktiviteter och möten.

I syfte att främja integration och interkulturell dialog är inriktningen att verksamhetsstödet utformas så att det kan sökas av organisationer som är partipolitiskt, religiöst och etniskt obundna.

Stödet för aktiviteter och möten utformas som ett stöd sökbart i syfte att främja möten, förståelse, utbildning, utveckling och tolerans. Detta stöd kan sökas av alla föreningar som är uppbyggda och fungerar enligt demokratiska principer och enligt gängse gällande regler för föreningsverksamhet.

Förvaltningen avser förtydliga och konkretisera demokratikriterier och hur bedömningen utifrån dessa görs, samt även titta på kriterier som rör jämställdhet och jämlikhet.

Förvaltningen behöver också arbeta vidare med utformningen av kriterierna för medlemskap, lokalfrågan, egen finansiering, uppföljning av stödgivningen och andra relevanta områden. Det är viktigt att kriterierna är anpassade efter och särskilt tar hänsyn till behovet av att nå nya målgrupper. Särskild hänsyn ska också tas till de nationella minoriteterna.

Jag värnar om föreningslivet, civilsamhällets engagemang och ett samarbete mellan det offentliga och den ideella sektorn. Det stöd som det offentliga under en lång tid bidragit med behöver ligga i fas med de utmaningar som samhället i stort står inför. Vi ser stora förändringar i vår region – och behöver förhålla oss till dem. Landstingets kulturpolitiska mål betonar värdet av en fri kultur som främjar upplevelser, möten, bildning och delaktighet – nu behöver vi säkerställa att även vårt stöd till föreningslivet främjar möten och öppenhet, snarare än inlåsning.

Jag är glad över att kulturnämnden till sitt nästa sammanträde ska behandla ett ärende som handlar om just detta – av dagordningen framgår att man ska behandla ett inriktningsbeslut gällande översyn av stöd till föreningslivet. Det här har varit en viktig fråga för mig – inte minst mot bakgrund av det jag just nämnt. Vi behöver ställa de svåra frågorna om hur stöden förhåller sig till dagsaktuella utmaningar – samtidigt som de ska borgen för viss kontinuitet. Inte minst viktigt - och vilket också framgår av mål och budget för 2018 - är att säkerställa att de föreningar som erhåller stöd också lever upp till nämndens kriterier om jämställdhet och demokrati.

Jag utgår självklart att kulturförvaltningen i detta arbete kommer att ta del av relevanta utredningar från både myndigheter och regering, lika mycket som jag hoppas på en konstruktiv dialog med föreningslivet och partierna i fullmäktige.